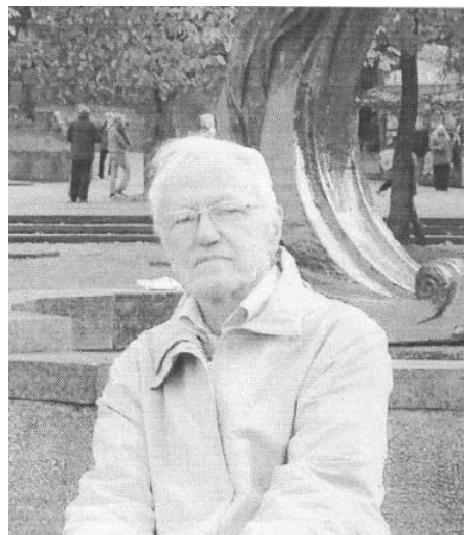

**ПАМ'ЯТИ
ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЙОВИЧА
БОКУНА**

Наприкінці 2013 р. виповнилося б 80 років одному з корифеїв тектонофізичного моделювання в Україні та широковідомому за її межами теконісту-експериментатору Олександру Миколайовичу Бокуну. Вшановуючи його пам'ять, у журналі «Геодинаміка» у попередньому (№ 1(14)), цьому та наступному номерах публікуватимуть статті, де в узагальненому вигляді висвітлено основні напрямки та результати проведених О.М. Бокуном модельних тектонофізичних експериментів, показано порівняння отриманих ним даних з даними різних польових досліджень.

О.М. Бокун народився 29 грудня 1933 р. в Білорусі, в селі Верхній Неман Узденського району Мінської обл. У дитинстві зазнав лихоліття війни. У перші дні війни батько О.М. Бокуна пішов на фронт, а він з рідними залишився на окупованій території. У 1942 р. загинула мати, насильно забрана німецькими окупантами на роботи, і потім дітьми до 1947 р. опікувалася тітка. Він закінчив 5 класів неповної середньої школи і переїхав жити у Львів до батька, який повернувся з фронту і демобілізувався з армії. Тут він вчився в 6-му і 7-му класах, з 1949 до 1952 р. працював переплетником, за рік заочно пройшов 8-й та 9-й класи, а 10-й клас – у школі робітничої молоді.

У 1952–1957 рр. О.М. Бокун навчався у Львівському державному університеті імені Івана Франка, здобувши спеціальність «Геологічна зйомка і пошуки корисних копалин». Трудову діяльність розпочав у Карагандинській геолого-зйомальній пошуковій експедиції Центрально-Казахстанського геологічного управління, працю-

ючи колектором, потім геологом і старшим геологом, проводив геологічне знімання масштабу 1:200 000. У 1960–1962 рр. Олександр Миколайович працював геологом Нуринської геоморфологічної партії.

У 1963 р. О.М. Бокун був зарахований в аспірантуру Львівського філіалу Інституту геофізики АН УРСР, яку закінчив у 1966 р. Після аспірантури з 1966 до 1973 рр. працював у Філіалі, спочатку на посаді інженера, а з 1973 р. – молодшого наукового співробітника, займався організацією лабораторної бази для тектонофізичного моделювання структурних елементів Карпат. За цей період розробив і створив експериментальну установку для моделювання тектонофізичних процесів, установку для вивчення реологічних характеристик порід та модельних матеріалів, інше оснащення. Також брав участь у різних польових дослідженнях на території Карпатського регіону у межах тем «Комплексне вивчення сучасних рухів земної кори в Карпатах» та «Зв'язок геофізичних полів з глибинною будовою Карпат», зокрема, в макросейсмічному обстеженні та комплексному аналізі даних по сильному (з $I=6,5$ балу) Берегівському землетрусу 1965 р.

З 1974 р. і до виходу у 2000 р. на пенсію О.М. Бокун працював в Інституті геології і геохімії горючих копалин АН УРСР / НАН України. Почав тут свою наукову діяльність молодшим науковим співробітником у Відділі соляних структур, займався їх фізичним моделюванням та польовими дослідженнями (в основному, у Закарпатті), працюючи в межах наукових тем «Соляний

та глиняний діапірізм і його роль у розміщенні родовищ нафти і газу на території УРСР», «Вивчення дисгармонійної складчастості методом тектонофізичного моделювання». За результатами робіт у 1978 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Соляні структури Солотвинської западини (особливості будови, історія формування та механізм утворення)», здобувши науковий ступінь кандидата геолого-мінералогічних наук. На основі цих результатів у 1981 р. опублікував солідну монографію «Соляні структури Солотвинської западини», яка стала важливим внеском як у проблематику співвідношень нафтогазових покладів та соляних структур у різних нафтогазоносних регіонах, так і в методику тектонофізичного моделювання.

У 1979 р. О.М. Бокун став керівником створеної у відділі неструктурної лабораторії тектонофізики, де проводив роботи з розширення тектонофізичного моделювання процесів утворення різних тектонічних структур – зон субгоризонтального зсуву (див. статтю у журналі «Геодинаміка» 1(14)/2013), скидових зон (див. статтю у цьому номері журналу), різноманітних насувів і складок, зокрема, аналогів карпатських структур (див. наступний номер журналу). Він став членом секції «Структурна геологія та експериментальна тектоніка», яка координувала польові та модельні тектонофізичні дослідження, членом Наукової Ради при Президії АН УРСР «Сучасна геодинаміка і прогноз землетрусів»